

חקירה במצ"ח - חייל עשה ואל תעשה

קיבלת זימון או נלקחת לחקירה במצ"ח והנך תוהה כעת כיצד עליך לנהוג? משטרה צבאית חוקרת (מצ"ח) שייכת לחיל המשטרה הצבאית בצה"ל ומטרתה לבצע חקירות משטרתיות בגין חשדות הנוגעות לעבירות במסגרת הצבא. חשדות המופנות כנגד חייל המשרת בצה"ל בגין ביצוע עבירה צבאית או פלילית עשוי להוביל לחקירתו במצ"ח. עו"ד צבאי אסף דוק מסביר במאמר הבא את מהותה של החקירה במצ"ח וכן מספר כללים שיסייעו לך בשמירה על זכויותיך כנחקר לאורך החקירה.

מה יכול להוביל לפתיחת חקירה במצ"ח כנגד המשרתים בצה"ל?

1. הגשת תלונה - סיבה ראשונה

תלונה היא אחת מהסיבות לפתיחת חקירה במצ"ח. פתיחה החקירה רלוונטית לכלל סוגי העבירות כאשר הנפוצה היא עבירות מין כגון מעשה מגונה או הטרדה מינית של חייל או חיילת. בעילה אסורה בהסכמה בעקבות יחסי מרות עשויה להיות נפוצה במסגרת הצבאית בה ישנה היררכיה בין מפקדים לפקודים. כמו כן, תלונה בעקבות עבירות רכוש בצבא או עבירות בגין תקיפה ואלימות גם הן עשויות להיות מוגשות ובעקבותיהן תפתח חקירה במצ"ח. בהליך המשפטי הגשת תלונה מהווה ראייה קבילה אך לא בהכרח תוביל לכתב אישום. על כן יש להיוועץ עם [עורך דין צבאי](#) במהלך החקירה ואחריה על מנת למזער את הסיכויים שהתיק יתגבש לכתב אישום.

2. המודיע המתריע: סיבה נפוצה לפתיחת חקירה

בעקבות מידע שנמסר לגורמי מודיעין על ידי אזרח או חייל, מצ"ח עלולה להיפתח חקירה. פתיחת חקירה בעקבות מידע זה הוא נפוץ מאוד בעיקר בעבירות סמים כמו [החזקת סמים לשימוש עצמי](#), גידול או סחר בסמים כמו גם בעבירות רכוש כגון הוצאת נשק, רכוש ועוד. בניגוד להגשת תלונה, המידע שנמסר מהווה אך ורק נתון ולא קביל בהליך המשפטי נגדכם. המידע איננו מהווה ראייה ולכן עד שלא יאספו ראיות נוספות לא יוגש כתב אישום.

3. היזהרו: הפעלת סוכנים סמויים בצבא

הפעלת סוכן סמוי היא סיבה נוספת לפתיחת חקירה במצ"ח. הפעלתם של סוכנים סמויים הם חלק מהפעולות שנקטות על ידי רשויות הצבא בדרך כלל כלפי עבירות חמורות כמו סחר באמל"ח או סמים. במידה ופועלים על פי שיטה זו לרוב מתגלים עבירות נוספות שמתבצעות; זאת ניתן לראות בדוגמה בה הופעל סוכן סמוי לפני מספר שנים בבסיס צבאי בדרום הארץ בכדי לאתר סוחרי סמים. במבצע אותרו נוסף לסוחרים, חיילים רבים שצרכו בסמים במרחב הבסיס. כמו כן, כדאי לדעת כי לעיתים סוכנים סמויים מפעילים את כלל האפשרויות העומדות לרשותם בכדי להפליל אדם שכלל לא מעורב בשימוש או בסחר בסמים. על כן, בתיק מעין זה יש לפעול בזהירות רבה בכדי לשקול באילו צעדים לנקוט, דבר שיבוצע בצורה הטובה ביותר על ידי עורך דין צבאי.

4. ביקורות יזומות של דגימות שתן

[שימוש בסמים](#) עשוי להיות דבר נפוץ בקרב המשרתים בצבא על כן, על מנת למגר זאת רשויות הצבא מבצעות ביקורות יזומות של דגימות שתן בבסיס הצבאי. חייל שלא מעוניין למסור בדיקת שתן במסגרת ביקורת זו לא עובר עבירה פלילית. הדבר הופך לפלילי כאשר הסירוב הוא כנגד צו שהוציא קצין משטרה צבאית המורה על החייל לבצע את הבדיקה. הצו לרוב יוצא כאשר ישנו מידע מודיעיני או ראיות מוצקות.

5. מעצר משטרתי

מעצר משטרתי יכול להוות גורם נוסף לפתיחת חקירה במצ"ח. עבירות פליליות שבוצעו על ידי המשרתים בצה"ל יכולים להוביל למעצר במשטרה הצבאית ובעקבותיה לחקירה. העבירות הנפוצות בגינן חיילים נעצרים הם לרוב בגין החזקה, שימוש או סחר בסמים. עצירה או האשמה של עבירה זו איננה מצביעה על המשך ההליך הפלילי וייצוג על ידי עורך דין צבאי מומחה ובעל ניסיון יוכל למזער את הסיכויים שהתיק יתגבש לכתב אישום והרשעה.

6. אדם לאדם זאב: הפללת חיילים על ידי אחרים

לעיתים חקירה במצ"ח מובילה להפללתם של חיילים אחרים. חקירה המתפתחת לחשודים נוספים הינה חקירה בעלת היקף נרחב ומסועפת ומכונה 'פרשייה'. במידה והחיילים הנחקרים מודיעים כי ביצעו את העבירות בשותפות עם חיילים אחרים או שהיו עדים לעבירות שהם ביצעו, חוקרי מצ"ח מבצעים מעצרים תוך שהם מחפשים ראיות נוספות כמו חיפוש בניידים של הנחקרים לשם מציאת ראיות מפלילות כגון הודעות, תמונות ועוד. יש לציין כי ניתן לגלות פרטים שנמחקו מהנייד הסלולרי ולאחרם וכל ניסיון להשמיטם ייכשל. במקרים בו החייל המופלל מכחיש את ביצוע העבירה המשפט יכול להסתיים בזיכוי, אומנם בכדי להגיע לתוצאות טובות מעין אלו יש לשכור את שירותיו של עורך דין צבאי שמומחה, מקצועי ובעל ניסיון רב בתחום. עורך דין צבאי יוכל לטעון כי למרות העדות המפלילה, ככל הנראה עקב תנאי המצב והלחץ הובילו לעדות שקר בכדי לזכות בטובות הנאה מהחוקר.

לאחר שהובנו הסיבות לחקירת מצ"ח - בוודאי תשאל השאלה, כיצד מתנהלת החקירה ואיך עליכם לפעול במידה וזומנתם לחקירת מצ"ח? כל זה יבואר בהמשך.

במצח נחושה: כיצד מתנהלת חקירת מצ"ח?

בתחילת החקירה, על החוקר להודיע בפני החייל העצור בגין אילו עבירות הוא נחקר. לאחר מכן החקירה תחל, ובשפתם של החוקרים במצ"ח יתחיל "התשאול" בעל-פה. חשוב לציין שכל דבר שייאמר על ידכם יכול לשמש נגדכם בבית המשפט. על כן, בין אם החקירה מבוצעת בעל-פה ובין אם בכתב, כדאי לשקול בקפידה את מילותיכם. במידה וקיבלתם ייעוץ מטעם עורך דין צבאי שהורה לכם לשמור על **זכות השתיקה** פעלו על פי הנחיותיו. על כן, על כל שאלה שתישאלו על ידי החוקר תוכלו לומר כי על פי ההנחיות שקיבלתם מפי עורך דינכם אתם בוחרים לשמור על זכות השתיקה. אל תתבלבלו ובמידה ואתם נוקטים בצעד זה בין אם על דעת עצמכם ובין אם על פי הנחיות משפטיות, הקפידו לפעול כך באופן עקבי ותנסו לא ליפול במלכודת של החוקרים. החוקרים בעלי ידע וניסיון רב להם מנעד כלים רחב של שיטות שונות באמצעותם יכולים לדובב את הנחקר.

יחד עם זאת, לעיתים שמירה על זכות השתיקה היא איננה הצעד הנכון שכן במקרים בהם הוגשה תלונה או התקיימה הפללה, הראיות איתנות ובעלות בסיס מוצק, להבדיל מראיית מודיעין או ראיות אחרות חלשות יותר. לכן, במקרים כגון אלו כדאי למסור תגובה כנגד הראיות המפלילות שיכולה להיות אליבי, הכחשה של הנסיבות וכיוצא בזה. לדוגמה, במקרה בו חייל שהה במעצר במשך שבועות רבים בגין עבירת הריגה ברשלנות, הוא שמר על זכות השתיקה בהנחיית עורך דינו. החשוד נחקר מספר רב של פעמים אך פעל באופן עיקש אחר ההנחיות המשפטיות שקיבל. לפיכך, השתחרר לאחר כמה שבועות מבלי שהוגש כתב אישום נגדו. לעומת זאת, במקרה אחר בו חייל נחשד בעבירת רכוש בצבא, שמירה על זכות השתיקה לא הייתה עצה מומלצת עבורו. בספירת מלאי שהתבצעה בבסיס בדרום בו שירת, נמצא כי הוברחו עשרות אמצעי לחימה ממחסן הנשק ביניהם רימונים, M-16, ועוד. נמצא כי העבירה התרחשה באופן שיטתי במשך חמישה חודשים. לחייל הנחקר הייתה גישה למחסן הנשק ונמצאו ראיות מפלילות נגדו. במהלך חקירת המצ"ח שנוהלה נגדו, עורך דינו הצבאי המליץ כי במקרה זה אין לנקוט בטקטיקה של שמירת זכות השתיקה אלא למסור אליבי מוצק בכדי להתמודד עם הגרסה המפלילה נגדו ולהוכיח את חפותו. בעקבות מסירת אליבי שמסר הוא שוחרר.

כל מה שחייל צריך לדעת - מה לעשות או לא לעשות בחקירת מצ"ח?

1. כלל ראשון: פנה מיידית לקבלת ייעוץ משפטי

חייל - במידה וזומנת לחקירה במצ"ח, עליך לפנות באופן מיידי לעורך דין צבאי מומחה ובעל ניסיון טרם מועד החקירה. חשוב שתדע כי הזכות החשובה ביותר לנחקר היא זכותו להיוועץ עם עורך דין צבאי טרם החקירה ובמהלכה. קבלת ייעוץ משפטי מקצועי בידי עורך דין צבאי בעל ניסיון יוביל לכך שזכויות החייל במהלך החקירה לא ייפגעו. כמו כן, עורך דין צבאי יוודא כי החייל נחקר בצורה הוגנת, ימנע את האפשרות כי יפליל עצמו ויסביר את ההשלכות והמשמעות של שמירה על זכות השתיקה בחקירה. עורך דין צבאי יוכל לעזור לך לגבש גרסה שתהייה תואמת למטרותיך. חקירה במצ"ח עשויה לעורר בחייל איום ולחץ, במיוחד אם זוהי חקירתו הראשונה. על כן, ייעוץ משפטי מוקדם ככל ייתכן יוביל להפחתת החששות שכן יתבהר לנחקר כיצד חקירה במצ"ח מתנהלת ובאילו שיטות החוקרים נוקטים. תרגול החקירה בליווי עו"ד צבאי יוכלו לסייע לחייל להגיע מוכן, רגוע ובטוח לחקירה הרבה יותר. במידה והחייל לא קיבל זימון או מועד לחקירה במצ"ח אלא עוכב ללא תיאום מראש, יוכל הוא בזמן הקצר לפנות לייעוץ משפטי. כל זמן טרם החקירה הוא חשוב וקריטי שכן כל דבר שחייל יגיד יוכל לשמש נגדו בהליך המשפטי.

חשוב שתדעו: התייעצות עם עורך דין לפני החקירה לא תפגע בכם בשום דרך, אלא להפך. לכאורה הדבר נשמע מובן מאליו, אמנם מסתבר שלא: ישנם כאלו הסבורים שבמידה ויבקשו להתייעץ עם עורך דין, הדבר יעיד על אשמתם. אין שום קשר בין הדברים! התייעצות עם עורך דין צבאי היא זכותכם הבסיסית, וזוהי חובתכם לעצמכם לממש אותה. מעבר לכך, מניעה מנחקר להתייעץ עם עורך דין עלולה להשפיע על ההתייחסות להודאה שנגבתה. אך למרות זאת, ישנם חוקרים המשתמשים במניפולציה בה הם שואלים: מדוע תרצה להתייעץ עם עורך דין אם אתה חף מפשע? אנא מכם, התעלמו ממניפולציה זו והתעקשו על זכותכם הבסיסית להתייעץ עם עורך דין צבאי.

ואם אין לי אפשרות לשכור עורך דין צבאי?

במידה ומסיבה כלשהי אתם לא יכולים לשכור את שירותיו של עורך דין צבאי, צרו קשר עם הסניגוריה הצבאית. בידי חוקרי מצ"ח רשימת טלפונים של סניגורים צבאיים, אשר ייתנו לכם ייעוץ בחינם.

מה לעשות במידה ולא מצליחים באיתור העורך דין הצבאי?

במידה ואמרו לכם שלא מצליחים לאתר את עורך הדין, אין את המספר טלפון שלו, וכו', אל תוותרו. גם אם החוקר ינסה להתחיל את החקירה בשאלות לפני שיצרתם קשר עם עורך דין, שימרו על זכות השתיקה, הבהירו שאתם ממתנים לשיחה עם עורך הדין שלכם והימנעו מלענות על שאלות החוקר.

2. כלל שני: בקשו לנוח במידה ואתם עייפים

במידה ונעצרתם או עוכבתם בשעה מאוחרת, או שמסיבה כלשהי אתם עייפים, בין אם אתם לאחר משמרת לילה ובין אם חזרתם מבילוי ארוך מהבית, כדאי שתבקשו מהחוקר לנוח. כדאי שתיחקרו כשתהיו ערניים ויש לדרוש זאת גם אם החקירה נמשכה שעות ארוכות ואתם מותשים. אמרו לחוקר שאתם עייפים ולא במיטבכם, וברצונכם לישון טרם החקירה. במידה והחקירה נמשכת שעות ארוכות או/ו לתוך הלילה, הצהירו על כך שאתם רוצה לישון, ולהמשיך את החקירה מאוחר יותר. חשוב שבמידה ואתם לא עונים על שאלות עקב עייפות תידרשו מהחוקר שירשום או שתרשמו בעצמכם כי אתם עייפים ולא מסוגלים להיחקר ואתם מוכנים לענות על כל שאלה לאחר שתנוחו. זוהי זכותכם שמהלך החקירה ייכתב. כדאי להודיע לחוקר כי ייתכן מאוד שמנוחתכם תאריך את המעצר במספר שעות, אך זהו מחיר ששווה לשלם בשביל שתהיה במיטבכם כי כך התשובות שתענו יהיו צלולות וברורות יותר. במידה ותעברו לישון, ייתכן שזה יהיה בכלא ארבע, אך לא בהכרח. בהחלט יכול להיות שיתנו לך לישון בחדר סמוך לחדר חקירות.

3. כלל שלישי: אל תהיו "חברמנים"

חייל תזכור: התיידדות עם צוות החקירה, עם חיילים אחרים בתא המעצר ואנשים זרים יכולים להוביל אותך ליפול במלכודת במידה ותפלוט דבר או שניים לא במקום. "החבר" בתא המעצר יכול להתגלות בין רגע כסוכן סמוי שמשותף פעולה עם צוות החקירה דבר שיהווה רעה גדולה עבורך. על כן, כדאי לנצור בליבכם את האמרה "סייג לחוכמה שתיקה" שכן שימוש בה או אי שימוש בה עשויה לקבוע את משך הזמן שתשבו מאחורי סורג ובריח. לא פעם התרחש מצב בו חייל שנעצר לחקירה שאל את הנהג שהסיע אותו או 'חבר' אחר לתא המעצר אם הוא יוכל למסור דגימת שתן כי כבר עברו שבועיים מאז שעישן ג'וינט עם חברים

או אם הוא יוכל לסרב לבצע את הבדיקה כי לא עבר מספיק זמן כדי שיתנקה מעקבות הסם. חשוב ביותר כי תהיו דרוכים וצלולים ותמנעו משאלות או מהתיידדות מיותרת שתעלה לכם ביוקר בהמשך ההליך נגדכם.

4. כלל רביעי: בקשו שהנאמר בחקירה יירשם

על חקירת מצ"ח להיות מתועדת באופן כתוב וזכותו של חייל שנחקר בחקירת מצ"ח לכתוב בעצמו את כל הנאמר במהלך החקירה. לחייל יש את הזכות לכתוב את השאלות שנשאלו בחקירה כמו גם את התשובות ואת כל הליך החקירה. ככל הנראה במידה ותתקשו על כך, החוקר עשוי להתנגד אומנם זוהי זכותכם ועליכם לעמוד עליה. חומר חקירה כתוב יכול למנוע חקירה באמצעים לא הוגנים. כמו כן, שיטה בה נוקטים החוקרים פעמים מסוימות היא חזרה על שאלות. במידה ודבר מעין זה מתרחש וחומר החקירה כתוב החייל הנחקר יכול להודיע לחוקר כי כבר שאל את השאלה עליה השיב. לעיתים החוקרים נוקטים בטקטיקה בה שואלים את "אותה הגברת בשינוי הדרת", קרי, שואלים את אותן השאלות אך בצורה קצת שונה באופן חזרתי ועיקש. שיטה זו נועדה כדי שהנחקר ישיב גרסאות סותרות. בכדי להימנע מכך, תוכלו לתעד בעצמכם בכתב את כל הנאמר בחקירה ובמידה ואתם עדים להפעלתה של שיטה זו הראו לחוקר כי התשובה שלכם כבר נאמרה בנושא.

5. כלל חמישי: אל תיבהלו מכל מה שהחוקר אומר - לרוב מדובר במניפולציה שקרית

לעיתים חוקרים עשויים להטעות אתכם במידע שקרי ולמסור לכם כי הקלסר בו הם מחזיקים רווי במידע מפליל נגדכם הכולל עדויות וראיות מוצקות. הם יוסיפו ויאמרו כי אתם זומנתם רק בשביל שיוכלו לשמוע את גרסתכם ועליכם לשתף פעולה מכיוון שהתיק נגדכם חזק.

כיצד להתגונן נגד תרגילי חקירה במצ"ח?

במידה והחוקר מודיע בפניכם עובדה זו - אל חשש! שיטה זו ידועה ומקובלת ובמרבית המקרים החומר בו החוקרים מחזיקים הינו מידע מודיעני שלא קביל כראיה בבית המשפט. למרות חזותם המרתיעה של החוקרים הקפידו לדבוק בגרסתם ואל תיפלו למלכודת שטומנים לכם. החוקרים עשויים להרתיע אתכם ולומר כי הגרסה שאתם מוסרים היא עדות שקר שכן יש בנמצא ראיות המצביעות אחרת. הם יוסיפו ויאמרו כי מסירת עדות שקר הינה עבירה בפני עצמה וכדאי שתחזרו מגרסתם השקרית. אומנם, אל חשש. כדאי שתדע שלאיום זה אין כל בסיס. עשרות אלפי תיקים של נאשמים, שחלקם הורשע וחלקם לא מוכיחים זאת, כיוון שאף אחד מהם לא הואשם בגין מתן עדות שקר.

לעיתים חוקרים עובדים בשותפות עם חוקרים אחרים ויכול להיווצר מצב של "שוטר רע" ו"שוטר טוב". התכוננו למצב מעין זה ואל תתנו לדבר להשפיע על מתן גרסתכם. כאשר אחד מהחוקרים לא הצליח לגרום לכך שתודו בהאשמות המיוחסות לכם, הוא נותן את השרביט לשותפו שלרוב ייכנס לחדר החקירות ברעש וצלצולים תוך כדי שהוא צועק ומטיח בכך איומים כדוגמה שמסירת גרסתם השקרית לא תמנע את הישיבה הממושכת שלכם בכלא. אל תתנו לתפנית זו בחקירה להשפיע עליכם. שמרו על קור רוח ופאסון והתמידו בגרסתכם.

זאת ועוד, לעיתים בחקירות מצ"ח החוקרים מדברים עם החיילים החשודים על ערכים צבאיים כמו רוח צה"ל, אמינות ועוד. ככלל אין קשר בין ערכים אלו לחדר החקירות, אומנם הדבר עשוי להשפיע על נחקרים להם חשוב הקידום בדרגות, למפקדים ועוד. לנחקרים הנמנים בקטגוריה זו החוקר יספר כי במידה והם לא מודים במיוחס להם עתידם בצה"ל נחסם ואין הם יוכלו להתקדם עוד בסולם הדרגות. במידה והחוקר נקט בשיטה זו ובמידה וערכי צה"ל ודרגות קצונה הוא חלומכם, אל תתנו לדברי החוקר להשפיע עליכם, שכן הדבר איננו נכון.

החוקר מודיע בפני הנחקר כי חבריו הטובים לשירות הפלילו אותו - האם הדבר נכון?

לעיתים החוקר במצ"ח מודיע לנחקר כי חבריו הטובים מבסו הצבאי הפלילו אותו למרות שהדבר איננו נכון. במידה ודבר זה קורה בחקירה, זכותכם לבקש לראות את עדותו של המפליל בנוסף למסירת גרסתכם המצדדת בחפותכם.

לעיתים החוקר עשוי לשאול את הנחקרים שאלות הנוגעות לעונשים הצפויים בגין העבירה המיוחסת להם.

אומנם, לשאלות אלו אין כלל מקום בחדר החקירות שכן כל עוד אתם מכחישים את המיוחס לכם הסיכוי שהתיק יתגבש לכתב אישום או הרשעה פוחת. על כן חשוב שתקבלו הכוונה מקצועית מעורך דין צבאי שבקיא ויודע את רזי חוק השיפוט הצבאי וינחה אתכם כי במידה ונשאלתם שאלה מעין זו אין להשיב עליה.

בנוסף לאמור, החוקר עשוי להודיע לנחקר כי במידה ויודה כי ביצע את העבירה המיוחסת לו העונש הצפוי עבורו יפחת באופן משמעותי. הוא יבטיח לכם הבטחות שווא כי יתעד זאת בכתב ויראה לשופט את הודאתכם ואת החמלה שאתם מביעים. אל תפלו למלכוד זו שכן אך ורק עורך דינכם הצבאי רשאי להראות דברים לשופט ולא החוקר.

6. כלל שישי: בקשו עימות עם המפליל

לעיתים, במידה וקיימת הפללה נגדכם, היא עשויה להיות הפללה שקרית. אל תהססו לבקש עימות עם המפליל. תשמרו בדבקות על גרסתכם ותטענו לחפותכם תוך כדי הטחה בפני המפליל כי משקר וכי אינכם הייתם מעורבים בכל עבירה. המפליל עשוי לסרב לערוך את העימות, ככל הנראה מכיוון שיודע כי הוא משקר. הדבר עשוי לפעול לטובתכם לכן כדאי בכל מקרה לבקש לנהל את העימות. במידה ואכן הופללתם, עורך דין צבאי יכול בבית המשפט לחקור את העד ולהוכיח כי גרסתו לא משכנעת ואינו מהווה בסיס להרשעה.

7. כלל שביעי: מהלך החקירה בגין שימוש בנייס גאי' במסגרת צבאית

עליך לדעת שהשימוש בנייס גאי במהלך השירות הצבאי הינו נושא מורכב משפטית. לדוגמא, בהקשר של הפללה עצמית; גם במידה והפללת את עצמך בשימוש בנייס גאי אך טענת שלא ידעת שמדובר בחומר אסור, אין זה אומר שיוגש נגדך כתב אישום.

8. כלל שמיני: כיצד לנהוג אם מבקשים ממני דגימת שתן?

ישנה חובה למסור דגימת שתן רק במידה והוצא נגדך **צו קש"ב**. במידה והחלטת שלא לתת דגימת שתן למרות צו קש"ב, מדובר בעבירה של סירוב לבצע בדיקה על פי חוק השיפוט הצבאי. עבירה שאינה נחשבת חמורה.

בכל מקרה, לעולם אל תזהם בדיקת שתן. במידה והחלטת לא למסור דגימת שתן, לא קיים אמצעי חוקי לכפות עליך למסור בדיקה שכזו, ובאם נעשה שימוש באמצעי פסול שכזה - אזי הבדיקה לא תחשב. לעומת זאת, זיהום בדיקת השתן או צורה אחרת של ניסיון להשפיע על הבדיקה, היא נחשבת לעבירת שימוש הליכי משפט - עבירה שיש להישמר ממנה!

אל תשתכנעו מהעונשים הכתובים לצד כל עבירה; אילו הם עונשי מקסימום שלעולם לא נגזרים על ידי בתי המשפט. חוקר מצ"ח עלול להציג בפניכם את חוק השיפוט הצבאי שבו כתוב שיש עונש של מאסר עד שנתיים על סירוב לתת בדיקת שתן, בכדי לגרום לכם למסור דגימת שתן. בפועל, באמצעות עורך דין צבאי, מאוד יכול להיות שהתיק יסתיים ללא מאסר, במאסר קצר מאוד או בעבודות צבאיות.

לעומת זאת, שימוש בסם מסוכן במהלך השירות הצבאי יכול להוביל לשלוש שנות מאסר. לכן מבין כל האופציות הקיימות עבורך: למסור בדיקת שתן, למסור בדיקת שתן מזוהמת, או לסרב למסור - בהחלט האופציה השלישית היא המועדפת מבחינה משפטית.

9. כלל תשיעי: תהיו מלאי תקווה - משך זמן החקירה במצ"ח אינו לנצח

ככל שהחוויה של חקירת מצ"ח היא לא פשוטה, עליכם לזכור שהיא קצובה בזמן. כיום, המעצר בצבא קצוב לעד ארבעים ושמונה שעות. מדובר בזמן לא קצר, אך לא כל כך ארוך.

זכרו שמדובר על זמן ברוטו: שבתוכו קיימים זמני ארוחות, מנוחות, הפסקות וכו'. ייתכן שתובאו בפני שופט בבית הדין הצבאי, שיחליט על הארכת מעצר. שם תזכו לפגוש במשפחתכם המודאגת.

10. כלל עשירי: למשפחות החיילים - כיצד המשפחה צריכה להתנהג בזמן מעצר וחקירת מצ"ח?

חשוב מאוד שמשפחת החייל הנעצר תבין שאסור לה לאבד עשתונות. עליה לפעול במהירות וביעילות, ולדעת להבדיל בין עיקר לתפל. לכן, ברגע שהמשפחה מגלה שהבן או הבת נלקחו למעצר - הדבר הראשון שהיא צריכה לעשות, זה להסדיר ייעוץ משפטי באופן מידי עם עורך דין צבאי. הייעוץ בחקירת מצ"ח יכול להיערך גם דרך הטלפון. גם אם החייל אינו מבקש ייעוץ משפטי - תשיגו זאת עבורו. ייעוץ משפטי באמצעות עורך דין צבאי יכול להיעשות גם באמצעות בקשת קרוב של העצור. לכן, אל תחכו לטלפון שיבשרו לכם על מעצרו. זה יהיה כבר מאוחר מידי: לרוב החקירה מתחילה עוד לפני המעצר.

אל תסמכו על היכולות של הבן או הבת שלכם בזמן חקירת מצ"ח: גם אם מדובר בחייל או קצין מצטיין, דווקא את אלו הכי קל "להפיל בפח": החוקרים יודעים לנגן על תכונות האחריות האישית והאמינות של החייל המצטיין, הם ידברו אתו בדבר החשיבות של לומר אמת, או ההשלכות של שמירה על זכות השתיקה או לומר דבר שקר בחקירה על המשך הקריירה שלו, ועוד. לכן, רק דבר אחד יוכל לעמוד לצד ילדכם במצב כזה - ייעוץ משפטי מקצועי ומידי מצד עורך דין מומחה לדיני צבא. כמו כן יש לברר עם בנכם או בתכם היכן הם נמצאים במעצר, דבר שיקל על עורך הדין למצוא ולייצגו.

כיצד ניתן ליצור קשר עם מצ"ח?

בסיסי מצ"ח פרוסים בכל הארץ. ניתן ליצור קשר עם כל אחד מהבסיסים, בהתאם לקרבה לבסיס הצבאי או מקום ביצוע העבירה.

מוקד טלפוני של מצ"ח - 03-7374540

בסיס מצ"ח	טלפון אזרחי	טלפון מטכ"לי	פקס
מצ"ח חיפה	04-9538246	0498-2246	04-9538405
מצ"ח דן	03-9577589	0303-7589	03-9579391
מצ"ח יואב	08-8617417	0307-7417	08-8619362
מצ"ח שרון ושומרון	09-8972751	0395-4751	09-8972705
מצ"ח רמת הגולן	04-6917258	0406-9258	04-6917467
מצ"ח ירושלים	02-5842603	0203-2603	02-5842475
מצ"ח באר שבע	08-6298161	0753-3161	08-6298352
מצ"ח אורים	08-9927353	0756-7353	08-9927588
מצ"ח ערבה	08-6359375	0708-9375	08-6359661
מצ"ח בירנית	04-6928282	0402-5282	04-9538497
מצ"ח תאונות צפון	04-6513855	0491-3855	04-6513069
מצ"ח תאונות מרכז	03-9575632	0303-5632	03-9575638
מצ"ח תאונות דרום	08-6298158	0753-3158	08-6298360
יחידת ההונאה	03-6553800	0355-3800	03-6553850

זומנת או נלקחת לחקירת מצ"ח?

גם אם אתה חייל בעל ותק והישגים, עליך לדעת שלחקירת מצ"ח חוקים משלה, ששום דבר בשירותך הצבאי או בתכונותיך האישיות לא הכין אותך עבורה. לכן, ברגע שאתה מגלה שאתה מזומן לחקירת מצ"ח, או צפוי להיות מזומן לחקירה - התקשר מיד לעו"ד דין צבאי המתמחה בדין הצבאי. עורך דין צבאי ידריך אותך ויגן על זכויותיך לכל אורך החקירה והמעצר, וידאג לכך שהחשדות נגדך יסתיימו ללא כתב אישום, שתשתחרר מהמעצר בהקדם האפשרי, ושתוכל להמשיך בשירותך ובחיך באופן תקין. עבור משפחתו של החייל הנחקר: התקשרו מיד לעורך דין צבאי. גם אם הבן או הבת אומרים שהם "מסתדרים". אין זה נכון. כאמור, אותם דברים שאפשרו לבן המשפחה "להסתדר" בשירות הצבאי, יכולים להפיל אותו דווקא בחקירת מצ"ח. לכן, התקשרו מיד לעורך דין צבאי בכדי שתוכלו לראות את בנכם או בתכם בהקדם האפשרי, כאשר הוא חופשי ונקי מכל אשמה.

נוכח חשיבותה הרבה של החקירה במצ"ח ונוכח ההשלכות מרחיקות הלכת שעשויות להיות לה על המשך ניהול ההליך הפלילי נגדך, חשוב שתיוועץ עם עו"ד צבאי טרם החקירה. דע - כי התייעצות משפטית עוד בטרם הגעתך לחקירת מצ"ח עדיפה על פני יעוץ בדיעבד ותיקון טעויות שנעשו במהלך החקירה. במידה והסתבכת בביצוע מעשה העשוי לגבש נגדך חקירה פלילית במצ"ח באפשרותך ליצור עימנו קשר בכל שעה בטלפון **052-6885006** או באמצעות [הטופס המקוון באתר](#). הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.

{*:fast_contact}